

به وقت تفکر

در خانه همگام با مدرسه

درس نامه

مطالعات اجتماعی پنجم دبستان

فصل ۳ (زندگی در نواحی دیگر جهان)

درس ۱۴

دبستان پسرانه دکتر قریب منطقه ۱۸ آموزش و پرورش تهران

سال تحصیلی : ۹۸-۹۹

۱- کره ی زمین بیش از ۷ میلیارد نفر جمعیت دارد این جمعیت روی خشکی های بزرگ زمین در کشور های مختلف زندگی می کنند.

۲- قاره :

به خشکی های وسیع که در میان آب ها قرار گرفته اند ، قاره گفته می شود.

۳- آب ها بیشتر کره زمین را فرا گرفته اند.

۴- اقیانوس ها چاله های بزرگی در سطح زمین هستند که از آب پر شده اند.

۵- قاره های جهان :

آسیا - آفریقا - اروپا - استرالیا و آمریکا قاره های جهان هستند.

۶- اقیانوس های جهان :

اقیانوس آرام - اقیانوس هند - اقیانوس اطلس - اقیانوس منجمد شمالی و اقیانوس منجمد جنوبی اقیانوس های جهان هستند .

۷- کشور ایران و همسایه هایش در قاره آسیا قرار دارند .

۸- آیا دو اقیانوس آرام روی نقشه وجود دارد ؟

خیر ، به علت اینکه زمین گرد می باشد روی نقشه اینگونه نمایش داده شده است.

۹- سه قاره آسیا ، اروپا ، آفریقا به یکدیگر نزدیک ترند . این قاره ها از گذشته های دور محل سکونت انسان بوده اند و جمعیت زیادی را در خود جای داده اند.

۱۰- بعدها که اروپاییان در دریانوردی پیشرفت کردند با کشتی ، خود را به سرزمین های جدید رساندند و این دو قاره ی آمریکا و استرالیا را به تصرف در آوردند.

در گذشته های دور فقط تعداد کمی از بومیان به طور پراکنده در این دو قاره زندگی می کردند.

۱۱- پرجمعیت ترین قاره ی جهان قاره ی آسیا است.

۱۲- کشور چین و کشور هند که از پرجمعیت ترین کشورهای جهان هستند نیز در قاره آسیا قرار دارند.

۱۳- نواحی مختلف جهان از نظر ناهمواری ، آب و هوا ، پوشش گیاهی و منابع طبیعی مانند آب و خاک و معادن زیر زمینی باهم تفاوت دارند.

۱۴- می دانیم که انسان ها برای رفع نیاز های خود مانند غذا ، پوشاک ، مسکن و وسایل و ابزار های زندگی از محیط طبیعی استفاده می کنند.

۱۵- در هر ناحیه ای از کره ی زمین ، مردم برای رفع نیاز های خود به روش های خاصی که مناسب با شرایط محیطی آن ناحیه است با یکدیگر ارتباط برقرار می کنند.

به همین علت ، شیوه های مختلفی زندگی بر روی سیاره زمین به وجود آمده است.

۱۵- رابطه انسان و محیط در نواحی مختلف آسیا را مطالعه کنید .

۱۶- زندگی در نواحی قطبی :

در نزدیکی قطب شمال در سرزمین های مجاور سیبری آب و هوا بسیار سرد است .

در این ناحیه در نزدیکی قطب شمال ، اسکیموها زندگی می کنند ، خانه های اسکیموها در تابستان ، چادر هایی از پوست گوزن است و در فصل زمستان خانه های آنها از قطعه های یخ و برف (ایگلو) درست شده است . اسکیموها

غذایشان را از راه شکار به دست می آورند. لباس اسکیموها از پوست خز است. این پوست آنها را از سرما حفظ می کند .

اسکیموها برای حمل و نقل از سورت‌هاهایی استفاده می کنند که توسط سنگ ها یا گوزن های قطبی کشیده می شوند. پوشش گیاهی در نزدیکی قطب شمال درختانی سوزنی برگ است و حیواناتی مانند گوزن ، خرس و روباه قطبی در این ناحیه زندگی می کنند .

۱۷- زندگی در جنگل های استوایی :

خط استوا از جنوب آسیا می گذرد . در این ناحیه ، هوا در طول سال گرم است و هر روز باران می بارد. به همین علت در این ناحیه جنگل های انبوه استوایی به وجود آمده اند . و در کشور های مالزی و اندونزی ، عده ی کمی از مردم بومی به صورت قبیله ای در این جنگل های استوایی زندگی می کنند .

این مردم بومی آداب و رسوم مخصوصی دارند و زندگی خود را از راه شکار و جمع آوری میوه ها و سبزیجات می گذرانند بعضی از این مردم بومی در مزرعه های بزرگ کشت موز و نارگیل و آناناس کار می کنند پوشش گیاهی در جنگل های استوایی درختان پهن برگ است و حیواناتی مانند میمون و خرس و مار در این ناحیه زندگی می کنند.

۱۸- زندگی در نواحی بیابانی :

در بیابان های عربستان و کشور های همسایه آن ، تعداد کمی از مردم به صورت قبیله ای زندگی می کنند . آب و هوای این نواحی گرم و خشک است . و مردم به صورت قبیله ای با خانواده هایشان زندگی می کنند و با دام هایشان به دنبال چراگاه از جایی به جای دیگر کوچ می کنند .

این مردم ، زندگی دامپروری دارند و از دام ها برای تغذیه و پوشاک و چادر هایشان استفاده می کنند.

پوشش گیاهی در این ناحیه فقیر است و حیواناتی مانند : شتر ، موش صحرائی و انواع خزندگان در این ناحیه

زندگی می کنند .